

POŻAĆ (16) *vb pf*

o jasne.

inf pożąć (5). ◇ *fut* [1 sg późną.] ◇ 2 sg późniesz (1). ◇ 3 sg późnie (1). ◇ 3 pl późną (2). ◇ *praet* 1 sg m pożąłem, -m pożął (2). *f* -m pożąła (1). ◇ 3 sg m pożął (1). ◇ 3 pl m *pers* pożęli (1). ◇ *part praet act* pożąwszy (2).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVIII w.

Ściąć zboże przy użyciu sierpa; metere PolAnt, Vulg; demetere, destringere Mącz (16) : Avenas destringere, Pożąć/ poliec. Mącz 421c.

pożąć co [= zboże] (12): Iakom ya nyepożąła any pobrała zitha anym go w dom swoy ku pothrzebye swey nye wnyosła *ZapWar 1518 nr 2209, 1509 nr 2051; GliczKsiąż 14v; Demetere et congregare fructus, Pożąć y zwozić pożytki. Mącz 220a; SienLek 44v; Zaś modli sie do czwartego Bogá Pilwitá/ áby raczył dáć wżytki zboża pięknie pożąć y do gumien zgromádzić StryjKron 161; Pan ktorzych Kmiotkow nie chce zubożyć/ máią mieć roley ták wiele/ coby vżynáli więcey niż Pan ná folwárku/ co z dżiesięciny późną. GostGosp 150; Ludźie máią wychodzić do ożiminy v Pánow [...]: wżákoż gdyby zá siedm á nawięcey zá ósm dni pożąć nie mógł w folwárku ożiminy/ tedy iuz ci ktorzy roley nie máią máią bydź wolni. GostGosp 158, 158, 162; [Żniwa tam poczynają się na końcu marca, a przed skończeniem kwietnia muszą już wszystko pożąć RadzPodróż 149; Cresc 1571 483; LustrMalb I 28]. Cf *pożąć co komu.**

pożąć co [= pole] (1): Bogacze [...] Náskárbiliście łobie gniewu ná óftátne dni. Oto zaplátá naiemnikow/ ktorzy pożęli kráiny wálze [*qui messuerunt regiones vestras Vulg Iac 5/4*] *PowodPr 69.*

pożąć co [= zboże] komu (2): yako ya tho vyem ysze sigmvnth szszamoth nyeposzał gwalthem pszenycze szlyachathnemv abramovy Szszamoth *ZapWar 1505 nr 1971, 1505 nr 1971.*

W przeciwstawieniu: »siał ... nie pożąć« (1): Siał będziesz á nie późniesz [*Tu seminabis, et non metes*]/ będziesz tłoczył oliwę/ ále się ią nie pomáżeł *BibRadz Mich 6/15.*

W porównaniu (1): Bo yáko zboże kthore ráno późnye nye bywa dobre [...]/ thák ten fyn który nye poftánowiłfy się będye służył/ nye doydzye cżemby myał być/ nye cżłowiekiem się ftánye/ ále cos ná cżłowyeká się tráfi y poydzye. *GliczKsiąż 14v.*

Szereg: »posiać i pożąć« (1): pofiałfy y pożąłfy/ krolowi to przynofzą/ A przymuśzią iedni drugie/ áby dawali mu dań/ choćiaż on tylko łam ieft. *BibRadz 3.Esdr 4/6. [Ponadto w przeciwstawieniu 1 r.]*

[Przen: Zgładzić, zamordować [kogo]: I Stálá się mowá PANSKA do Jehu fyná Hánáni przeciw Báálá/ mówiąc: [...] oto ia późną [*demetam*] poślednie Báálá y poślednie domu iego: á vczynię dóm twóy iáko dóm Ieroboám fyná Nábátowégo. *WujBib 3.Reg 16/3.*]

Synonim: posiec.

Formacje współrdzenne cf ŻAĆ.

Cf POŻĘCIE, POŻĘTY